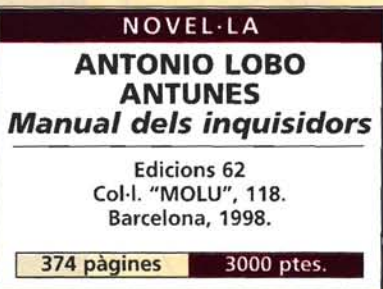

Anatomia de la decadència

L'última novel·la d'António Lobo Antunes presenta a través de la decadència d'una finca i d'un ministre dels temps de Salazar la corrupció política del règim dictatorial de Portugal fins a la seua dissolució i la seua incidència directa en uns personatges marcats per la solitud.

És possible que la falta de majúscules, l'ús restringit de signes de puntuació, l'estil abarrocat i les repeticions desorienten el lector durant les primeres planes d'aquest notable manual d'inquisidors, però a mesura que el lector comença a controlar la densíssima trama argumental, aquests recursos es converteixen en una maquinària efectiva que accentua la subjectivitat del fluir mental dels personatges, així com la complexitat, la confusió i, sovint, la irracionalitat que presideixen els comportaments i actituds dels humans condicionats pels temors, pels dubtes, pel passat, pels somnis i per les emocions.

De manera semblant a com ho havia fet en *L'ordre natural de les coses*, en aquest *Manual dels inquisidors* Lobo Antunes fa servir una àmplia suma de veus, aparentment inconnexa, per fer una exploració punyent de la realitat portuguesa. En aquesta novel·la, les passions, els impulsos i els sentiments més profunds dels personatges basteixen una reconstrucció del passat traumàtic i de la transformació col·lectiva que es va produir a Portugal a partir de la Revolució del 25 d'abril del 1974. L'estructura complexa del llibre, que dissectiona la decadència del règim instituit per Salazar, gira al voltant de la decadència

d'un dels seus ministres, un personatge despietat i arbitrari que imposa el seu poder tant sobre el cercle domèstic com sobre el poble portuguès, i que acaba els seus dies com una deixalla humana, abandonat i arruïnada, reclòs en un asil. La seua desfeta arrossega la del seu món, simbolitzada en els canvis que s'operen a la seua finca, que passa de l'esplendor a la decrepitud més absoluta fins a ser assolada definitivament per donar pas a un nou tipus d'urbanització.

Tot plegat, una reflexió sobre les intrínsecas implicacions del poder i el seus efectes directes sobre els distints personatges.

João, el fill del ministre, un infeliç engolit per les circumstàncies; Romeu, un retardat mental; Pedro, fred home de negocis que representa l'habilitat del capital per adaptar-se als canvis, o l'entranyable Titina, dona fidel i resignada, que viu un commovedor enfrontament entre el desig i la realitat, són algunes de les peces d'aquest ric mosaic d'experiències, on el temps real es dilueix en un remolí de records, fracassos i desitjos que prenen cos en un estil potent, de vegades lent i meticulós, vertiginós i grotesc, d'altres. En definitiva, una novel·la vibrant i intensa que mostra una vegada més l'alta qualitat de l'obra de Lobo Antunes. **Francesc Calafat**

